

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دزفول

بهشت گمشده

(فرهنگ شاهي و آداب و رسوم مردم دزفول)

تأليف و تحقيق:

بتول مؤمن (آذر مهر)

نشر تراوا

سرشناسه	:	مؤمن، بتول ۱۳۱۴ -
عنوان و پدیدآور	:	دزفول، بهشت گمشده (فرهنگ شفاهی و آداب و رسوم مردم دزفول) /
مشخصات نشر	:	تالیف و تحقیق بتول مؤمن (آذر مهر)
مشخصات ظاهری	:	اهواز: تر آوا، ۱۳۹۶.
شابک	:	۲۸۸ ص: مصور (بخشی رنگی).
وضعیت فهرست نویسی	:	۵-۲۲۳-۳۴۷-۶۰۰-۹۷۸
عنوان دیگر	:	فیفا
موضوع	:	فرهنگ شفاهی و آداب و رسوم مردم دزفول
موضوع	:	فرهنگ عامه -- ایران -- دزفول
موضوع	:	Folklore -- Iran -- Dezful
موضوع	:	Folk literature, Iranian -- Dezful
موضوع	:	ادبیات عامه ایرانی - دزفول
موضوع	:	دزفول آداب و رسوم و زندگی اجتماعی
موضوع	:	Dezful (Iran) -- Social life and customs
رده بندی شنگره	:	[DSR۲۰۸۷ / ۶] / GR۲۹۰ / م۸۵۴ ۱۳۹۶
رده بندی دیویی	:	۳۹۸ / ۰۹۵۵۵۳۳
شماره کتاب سی	:	۴۶۳۲۰۰۶

دزفول، بهشت گمشده

تالیف و تحقیق: بتول مؤمن

طرح روی جلد: هادی مدرسی نیا

ناشر: تر آوا

شماره ی نشر: ۴۹۱

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۷

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۵-۲۲۳-۳۴۷-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

نشر تر آوا: اهواز - کیانپارس - خیابان نهم غربی - پلاک ۱۲۸

نمابر: ۰۶۱۳۳۹۰۳۷۱۴ همراه: ۰۹۱۶۱۱۳۶۷۸۵

Taravapublication@yahoo.com

فروشگاه اینترنتی: www.tarava.com

@taravapub

حق چاپ و نشر مخصوص ناشر است.

پیشگفتار.....	۵
شعر بهاری دزیلی.....	۵
مقدمه.....	۱۱
عروسی در دزفول.....	۱۳
پیدا کردن دختر برای ازدواج (سال‌های ۱۳۰۰ تا ۱۳۳۰).....	۱۳
ترانه‌های دزفولی برای عروسی.....	۴۹
ترانه‌های برای عروس خانم.....	۵۱
باورها.....	۵۳
باورهای مردم درخت.....	۵۳
«برخی از اسامی دختران در دزفول».....	۵۹
«برخی از اسامی پسران در دزفول».....	۵۹
واژه‌های زبان دزفولی.....	۶۱
واژه‌های معمول و روزمره.....	۶۱
نام ماه‌های عربی.....	۷۴
زبانزدهای دزفولی.....	۷۵
واژه‌های بیماری.....	۹۵
اسامی برخی خوراکی‌ها - انواع سبزیجات.....	۹۶
مراسم ماه رمضان در دزفول.....	۹۷
تفریح و گردش و رود دز.....	۱۰۱
محرم و مراسم عاشورا در دزفول.....	۱۰۹
دزفول و گنجشک (دزفول و پَنگِشت).....	۱۱۵
تاریخ دزفول (استان خوزستان).....	۱۱۸
درمان و باورها.....	۱۲۱

۱۲۹	هنر لالایی ها یا اَل
۱۲۹	پسرانه
۱۳۰	دخترانه
۱۳۰	دختر و پسر
۱۳۲	لالایی های عاشقانه
۱۳۵	آواز برای کودکان دختر و پسر
۱۳۷	بازی های پسر بچه ها
۱۴۰	بازی های کودکانه
۱۴۳	هنر آرزو و سبقتی در دزفول
۱۴۷	در رابطه با تئاتر و در غرضی
۱۴۸	هنر آواز
۱۵۱	حمام ها، باغ ها، میدان ها، محله ها، بقیه ها
۱۵۱	حمام ها
۱۵۲	باغ ها
۱۵۳	میدان ها
۱۵۴	محله ها
۱۶۰	بقعه ها
۱۶۳	صنعت و هنر در دزفول
۱۶۳	راسته بازارها
۱۶۵	صنایع
۱۸۱	ترانه های فولکلور
۱۸۷	ترانه های عروسی
۱۹۱	بازی های دخترانه
۱۹۲	و یک بازی دیگر
۱۹۵	مراسم بیرق زنون

۲۰۱.....	فی البداهه گویی دزفولی ها
۲۰۵.....	نخستین بارداری عروس و زایمان در دزفول
۲۱۲.....	مراسم ختنه سوران در دزفول
۲۱۵.....	عزاداری و مرگ و میر در دزفول
۲۱۹.....	آداب، سنن و آئین ها در دزفول
۲۱۹.....	پوشاک مردم دزفول
۲۱۹.....	الف) پوشاک زنان
۲۲۰.....	ب) پوشاک مردان
۲۲۱.....	مراسم بوجه خواناندن
۲۲۳.....	دزفول و آب حوض ش
۲۲۴.....	مراسم نوروز
۲۲۵.....	سمنو پزون
۲۲۷.....	سیزده فروردین
۲۲۸.....	سرگرمی هایی که پیش از رادیو و تریزیون در دزفول مرسوم بود
۲۲۸.....	چهارشنبه سوری در دزفول
۲۲۹.....	آیین ماه صفر
۲۳۰.....	شب نیمه شعبان
۲۳۱.....	عید قربان
۲۳۱.....	عید غدیر
۲۳۳.....	هنر قلم زنی در دزفول
۲۳۳.....	نقاشی
۲۳۴.....	خطاطی
۲۳۵.....	روابط خواهر و برادر در دزفول
۲۳۷.....	رابطه مادران و فرزندان، بخصوص دختران
۲۳۹.....	سیستم تربیتی دختران در دزفول

۲۴۱.....	جوانمردان در دزفول.....
۲۴۲.....	لوطی فریدون.....
۲۵۱.....	شعرها و داستان‌های دزفولی.....
۲۵۱.....	شعر بهاری دزپیلی.....
۲۵۲.....	آب دز.....
۲۵۴.....	د سبیل و بیشه و حیوونهایش.....
۲۵۵.....	بِنگشت و دسیل.....
۲۵۶.....	قطعه شعری به زبان محلی دزفولی.....
۲۵۸.....	پل ساداتی.....
۲۵۹.....	باغ لک لکن.....
۲۶۰.....	خوزستان خومس.....
۲۶۲.....	خلیج فارس (پارس).....
۲۶۷.....	واژه‌های دزفولی.....
۲۷۱.....	نان و انواع آن در دزفول.....
۲۷۲.....	کلوجه.....
۲۷۳.....	نان شیر.....
۲۷۳.....	تافتون.....
۲۷۴.....	مقادیر و اوزان در زبان دزفولی.....
۲۷۵.....	تصاویری از دزفول.....

سپاس ایزد بی همتا را که مرا یاری و همراهی داد تا توانستم پس از سال‌ها تلاش و پژوهش، کتاب "دزفول، بهشت گمشده" را که پیش روی شما یاران است به همه خوانندگان گرامی بویژه همشهری‌های گران سنگ خردم پیشکش بنمایم. امید آن دارم که بزرگواران، این کتاب را که نتیجه کوشش چند ساله من است، بپسندند. با سپاس بسیار از ناشر گرامی، جناب آقای آقام‌هادی، مدرس نیا.

بتول مومن (آذر مهر)

مهر ماه ۱۳۹۶ خورشیدی